

Ek:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (TEBLİĞ NO: 2026/24)'E DAİR BİLGİLENDİRME RAPORU

1. GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Kapsam ve yasal dayanak

(1) Bu rapor, 14/6/1989 tarihli ve 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun (Kanun), 20/10/1999 tarihli ve 99/13482 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar (Karar) ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

1.2 Soruşturma

(1) Yerli üretici Redon Teknoloji A.Ş. (Redon) tarafından yapılan başvuruda, Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 9018.41.00.00.11, 9018.49.90.00.29 ve 8479.89.97.90.19 gümrük tarife istatistik pozisyonları (GTİP) altında sınıflandırılan "dişçilikte kullanılan diş freze/kazıyıcı makineleri" ithalatının dumpingli fiyatlarla yapıldığı ve bu ithalatın yerli üretim dalında zarara neden olduğu iddiasıyla anılan ülke menşeli ithalata yönelik olarak bir dumping soruşturması açılması talep edilmiştir. Söz konusu başvuru Yena Makine San. Tic. A.Ş. tarafından da desteklenmiştir.

(2) Başvuru kapsamında sunulan bilgi ve belgeler, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu (Kurul) tarafından değerlendirilmiş ve bir dumping soruşturması açılmasını haklı kılacak dumping, zarar ve illiyet bağına ilişkin yeterli delillerin mevcut olduğuna kanaat getirilmiştir.

(3) Bu çerçevede, ÇHC menşeli 9018.41 ve 9018.49 gümrük tarife pozisyonları (GTP) ile 8479.89.97.90.19 GTİP altında sınıflandırılan "dişçilikte kullanılan diş freze/kazıyıcı makineleri" ithalatına yönelik olarak 11/10/2025 tarihli ve 33044 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2025/33) ile bir dumping soruşturması başlatılmıştır.

(4) T.C. Ticaret Bakanlığı (Bakanlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülen dumping soruşturması tamamlanmıştır.

1.3 Yerli üretim dalının temsil yeteneği

(1) Yerli üretim dalının temsil kabiliyeti incelenirken, başvuru sahibi yerli üreticinin 1/7/2024-30/6/2025 döneminde soruşturma konusu ürünlerdeki üretim rakamları ile aynı ürünün toplam Türkiye üretimi kıyaslanmaktadır. Yapılan incelemede, Yönetmeliğin 18 inci ve 20 nci maddeleri uyarınca başvuruda bulunan yerli üreticinin yerli üretim dalını temsil etme niteliğini haiz olduğu anlaşılmış olup Redon firması işbu raporun ilgili bölümlerinde "yerli üretim dalı" olarak anılacaktır.

1.4 Soruşturma ve zarar inceleme dönemi

(1) Damping belirlemesi için 1/7/2024-30/6/2025 tarihleri arasındaki dönem soruşturma dönemi (SD) olarak kabul edilmiştir.

(2) Zarar belirlemelerinde ise veri toplama ve değerlendirme için 1/1/2022-30/6/2025 arasındaki dönem zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir.

1.5 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün Bakanlıkça tespit edilen ÇHC'de mukim üreticilerine/ihracatçılarına, Türkiye'de yerleşik ithalatçılarına ve ayrıca tespit edilemeyen diğer üretici/ihracatçılara ulaşabilmek amacıyla anılan ülkenin Ankara Büyükelçiliğine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişilebileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara görüşlerini bildirme ve soru formlarını yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) Yerli üretim dalı, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile iş birliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgileri temin etmiştir.

(5) Soruşturma konusu ürünün ithalatını gerçekleştiren firmalardan 7 tanesi soru formlarını süresi içinde yanıtlarak Bakanlığa iletmıştır.

(6) Soruşturma döneminde Türkiye'ye ÇHC menşeli soruşturma konusu ürünün ihracatını gerçekleştirdiği tespit edilen üretici/ihracatçı firmalara ve tespit edilemeyen diğer üretici/ihracatçılara ulaşabilmek amacıyla ÇHC'nin Ankara Büyükelçiliğine soruşturma açılışına ilişkin bildirim gönderilmesine rağmen ÇHC'de yerleşik hiçbir üretici/ihracatçı firma soru formlarını süresi içinde yanıtlamamış ve soruşturma kapsamında iş birliğine gelmemiştir.

(7) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek bilgi, bulgu, tespit ve değerlendirmeleri içeren Nihai Bildirim Raporu 7/5/2026 tarihinde soruşturma konusu ürünün Ankara Büyükelçiliğine, yerli üretim dalına, başvuruyu destekleyen diğer yerli üreticiye ve iş birliğinde bulunan ithalatçı ilgili taraflara iletilmiştir. Tüm ilgili taraflara Nihai Bildirim Raporuna ilişkin görüş bildirmeleri için yeterli süre tanınmıştır. İlgili taraflardan talep gelmemesi üzerine kamu dinleme toplantısı tertip edilmemiştir.

(8) Tarafların işbu soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.6 Yerinde doğrulama incelemesi

(1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde 2026 yılının Şubat ayında yerli üretim dalı nezdinde yerinde doğrulama incelemesi gerçekleştirilmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

2.1 Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

(1) Soruşturma ÇHC menşeli 9018.41 ve 9018.49 GTP'leri ile 8479.89.97.90.19 GTİP'i altında sınıflandırılan "dişçilikte kullanılan diş freze/kazıyıcı makineleri" ithalatına yönelik olarak başlatılmıştır. Ancak, 30/12/2025 tarihli ve 10781 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan İstatistik Pozisyonlarına Bölünmüş Türk Gümrük Tarife Cetveli ile soruşturma konusu ürün için 9018.49.90.00.22 GTİP altında "CNC Frezeler" tanımıyla yeni bir gümrük tarife istatistik pozisyonu açılmıştır. Bu çerçevede, soruşturma konusu ürün halihazırda 9018.49.90.00.22 GTİP'i altında sınıflandırılan "CNC Frezeler" eşya tanımlı "dişçilikte kullanılan diş freze/kazıyıcı makineleri"dir.

(2) Dişçilikte kullanılan diş freze/kazıyıcı makineleri, diş protez üretimi yapan laboratuvarlar ve diş kliniklerinde kullanılmaktadır. Bu makineler, kuru (dry) kazıyıcı, sulu (wet) kazıyıcı ve kuru&sulu (dry&wet) kazıyıcı makineler olarak temelde 3 grupta sınıflandırılabilir.

(3) Bu makineler, makinedeki paket programlar sayesinde makineye girilen talimatları otomatik bir şekilde uygulayarak zirkonyum, cam seramik ve titanyum gibi malzemelerden kron, köprü, damak, yaprak ve implant üzeri damaklar gibi dişçilik ürünlerini otomatik olarak işlemektedir.

(4) Soruşturma konusu ürünün üretim sürecine özet olarak bakıldığında, öncelikle, gövde, salıncak, iş mili kutusu ve köprü gibi alüminyum malzemeler boyama işlemine tabi tutulmaktadır. Sonrasında, gövde üzerinde köprü, köprü üzerine de iş mili kutusu monte edilerek içerisine iş mili sabitlenmektedir. Gövde üzerine A eksen motoru, salıncak içerisine B eksen motoru bağlanmaktadır. Daha sonra, ürüne, koruma, kumanda ve otomasyon elemanlarını içinde barındıran elektrik panosu monte edilmektedir. Sonrasında, EMI filtresi takılmaktadır. Böylece, bütün komponentler bir araya getirilerek cihazın montajı gerçekleştirilmiş ve nihai ürün meydana getirilmiş olmaktadır. Montaj işlemlerinin tamamlanmasından sonra hareketli eksenleri ve makinanın hassasiyet ve doğruluğunu kontrol amacıyla kalibrasyon denilen parçalar işlenmektedir. En sonunda, cihaz kalite kontrol alanına geçerek kalite kontrol personeli tarafından incelenmektedir.

(5) Bu çerçevede, soruşturma esnasında yapılan incelemeler neticesinde, soruşturma konusu ürün ile yerli üretim dalı tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan ürünün teknik ve fiziki özellikleri ile temel kullanım alanları itibarıyla benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmış olup söz konusu ürünlerin Yönetmeliğin 4 üncü maddesi kapsamında “benzer ürün” niteliğinde olduğu değerlendirilmiştir.

(6) Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün ile ilgili açıklamalar genel nitelikli olup bilgilendirme amacını taşımaktadır.

2.2 Ürünün ithalinde uygulanan gümrük vergisi ve diğer yükümlülükler

(1) Soruşturma konusu ürün için mer’i İthalat Rejimi Kararı çerçevesinde belirlenen gümrük vergileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Buna göre, ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatında %0 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır.

Tablo 1: Gümrük Vergisi Oranları

GTİP/Madde Adı	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)						
	1	2	3	GTS ÜLKELERİ			7
				4	5	6	
9018.49.90.00.22	0	0	4	0	0	0	0
CNC frezeler							

Kaynak: İthalat Rejimi 2026

İ: AB Üyesi Ülkeler, EFTA Üyesi Ülkeler, Serbest Ticaret Anlaşması Ülkeleri: Arnavutluk, Büyük Britanya, Bosna-Hersek, Fas, Faroe Adaları, Filistin, Gürcistan, Güney Kore, İsrail, Karadağ, Kosova, Kuzey Makedonya Cumhuriyeti, Malezya, Mısır Arap Cumhuriyeti, Moritius, Moldova, Sırbistan, Singapur Cumhuriyeti, Şili, Tunus, Venezuela 2: Katar 3: Birleşik Arap Emirlikleri 4: En Az Gelişmiş Ülkeler 5: Özel Teşvik Düzenlemelerinden Yararlanacak Ülkeler 6: Gelişme Yolundaki Ülkeler 7: Diğer Ülkeler

3. DAMPİNGE İLİŞKİN BELİRLEMELER

3.1. Normal değerın belirlenmesi

(1) ÇHC’de yerleşik hiçbir üretici/ihracatçı firma soruşturma kapsamında iş birliğine gelmediğinden, Anti-Damping Anlaşması’nın EK-II hükümleri ve Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca eldeki mevcut en iyi bilgiler kullanılarak normal değer hesabı yapılmıştır.

3.2. İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) ÇHC'de yerleşik hiçbir üretici/ihracatçı firma soruşturma kapsamında iş birliğine gelmediğinden, Anti-Damping Anlaşması'nın EK-II hükümleri ve Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca eldeki mevcut en iyi bilgiler kullanılarak ihraç fiyatı hesabı yapılmıştır.

3.3. Fiyat karşılaştırması

(1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır.

3.4. Damping marjı

(1) ÇHC'de yerleşik hiçbir üretici/ihracatçı firma soruşturma kapsamında iş birliğine gelmediğinden, Anti-Damping Anlaşması'nın EK-II hükümleri ve Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca eldeki mevcut en iyi bilgiler kullanılarak damping marjı hesaplanmıştır.

(2) Buna göre, ÇHC menşeli ithalat için CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanan damping marjı aşağıda yer almaktadır.

Menşe Ülke	Damping Marjı (CIF %)
ÇHC	129,77

4. ZARARA İLİŞKİN BELİRLEMELER

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülke menşeli dampedgli ithalatın hacmi, bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatlarına etkisi ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerine bakılmıştır. Söz konusu inceleme 1/1/2022-30/6/2025 tarihleri arasındaki zarar inceleme dönemi için yapılmıştır.

4.2. Ürünün genel ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı 2022 yılında 253 adet, 2023 yılında 350 adet, 2024 yılında 386 adet ve SD'de 463 adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri 2022 yılında 4,1 milyon ABD doları, 2023 yılında 5,4 milyon ABD doları, 2024 yılında 5,2 milyon ABD doları ve SD'de 6,2 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Genel ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemler için sırasıyla 16.155 ABD doları/adet, 15.554 ABD doları/adet, 13.545 ABD doları/adet ve 13.296 ABD doları/adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

4.3. Ürünün soruşturma konusu ülkeden ithalatının mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) ÇHC menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimi incelendiğinde, 2022 yılında 64 adet, 2023 yılında 61 adet, 2024 yılında 177 adet ve SD'de 220 adet seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir.

(2) Söz konusu ithalatın değeri incelenen dönemler için sırasıyla 683 bin ABD doları, 630 bin ABD doları, 1,6 milyon ABD doları ve 2,1 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Yukarıdaki veriler ışığında, ÇHC menşeli ithalatın ortalama fiyatları hesaplanmıştır. ÇHC menşeli ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemler için sırasıyla 10.669 ABD doları/adet, 10.330 ABD doları/adet, 8.913 ABD doları/adet ve 9.766 ABD doları/adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) ÇHC menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki miktar bazındaki payı 2022 yılında %25,30 seviyesinde iken 2023 yılında %17,43 olarak gerçekleşmiş, 2024 yılında %45,85 ve SD’de ise %47,52 seviyesine yükselmiştir.

4.4. Üçüncü ülkelerden gerçekleşen ithalatın mutlak gelişimi ile fiyatları

(1) Soruşturmaya konu olmayan üçüncü ülkeler menşeli toplam ithalata bakıldığında, 2022 yılında 189 adet, 2023 yılında 289 adet, 2024 yılında 209 adet ve SD’de 243 adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Diğer ülkeler menşeli ithalatın değeri 2022 yılında 3,4 milyon ABD doları, 2023 yılında 4,8 milyon ABD doları, 2024 yılında 3,7 milyon ABD doları ve SD’de 4 milyon ABD doları seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(3) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları ise incelenen dönemde sırasıyla, 18.013 ABD doları/adet, 16.657 ABD doları/adet, 17.447 ABD doları/adet ve 16.493 ABD doları/adet seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Soruşturmaya konu olmayan ülkeler menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payı 2022 yılında %74,70 seviyesinde iken 2023 yılında %82,57 olarak gerçekleşmiş, 2024 yılında %54,15 ve SD’de ise %52,48 seviyesine gerilemiştir.

4.5. İthalatın nispi gelişimi

(1) Soruşturma konusu ithalatın Türkiye pazarındaki nispi konumunu görebilmek için, söz konusu ithalatın toplam Türkiye benzer mal tüketimi içindeki payı 1/1/2022-30/6/2025 dönemi için incelenmiştir. Türkiye toplam benzer mal tüketiminin hesaplanmasında başvuru sahibi yerli üretim dalının yurt içi satışları, diğer yerli üreticinin yurt içi satışları ve genel ithalat miktarı toplanmıştır. Yerli üretim dalının yurt içi satışlarının ve soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın toplam tüketime oranlanmasıyla pazar payları hesaplanmıştır. İncelenen veriler 2022 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(2) Buna göre yurt içi tüketim endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 133 birim, 2024 yılında 134, SD’de ise 147 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 72 birim, 2024 yılında 206 birim, SD’de ise 234 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Diğer ülkelerin toplam pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 115 birime yükselmiş, 2024 yılında 82 birim ve SD’de 87 birim olarak gerçekleşmiştir.

(5) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2022 yılı için 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 128 birim, 2024 yılında 114 birim ve SD’de 119 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

4.6. Dampingli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatları üzerindeki etkisi

4.6.1 Fiyat kırılması

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırıp kırmadığı incelenmiştir. Fiyat kırılması, soruşturma konusu ithal ürünün Türkiye pazarına giriş fiyatlarının yerli üretim dalının yurt içi birim satış fiyatlarının yüzde olarak ne kadar altında kaldığını göstermekte olup CIF bedelin yüzdesi olarak hesaplanmaktadır.

(2) Fiyat kırılması hesap edilirken, Anti-Damping Anlaşması'nın EK-II hükümleri ve Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca eldeki mevcut en iyi bilgiler kullanılarak soruşturma konusu ürünün ağırlıklı ortalama CIF ithal birim fiyatının üzerine CIF kıymetin %1'i tutarındaki diğer ithalat masrafları eklenerek ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatı bulunmuştur. Bulunan değer ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatı soruşturma dönemi için karşılaştırılmıştır.

(3) Bu çerçevede, SD'de ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin %155'i ile %165'i arasında yer alan bir oranda kırdığı tespit edilmiştir.

4.6.2 Fiyat baskısı

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesinin ilgili hükümleri çerçevesinde, dampingli olduğu iddia edilen ithalatın yerli üretim dalının satış fiyatları üzerindeki etkisi değerlendirilirken soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarına baskı yapıp yapmadığı incelenmiştir.

(2) Fiyat baskısı, yerli üretim dalının fiyatlarının dampingli ithalat sebebiyle baskı altında bulunması ve yerli üreticinin fiyatlarını makul kâr elde edecek şekilde belirleyememesi durumunu ifade etmektedir.

(3) Bu kapsamda, Anti-Damping Anlaşması'nın EK-II hükümleri ve Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca eldeki mevcut en iyi bilgiler kullanılarak CIF kıymetin %1'i tutarındaki diğer ithalat masrafları dâhil hesaplanan ağırlıklı ortalama CIF ithal birim fiyatlarının Türkiye pazarına giriş fiyatı ile yerli üretim dalının ağırlıklı ortalama birim ticari maliyetine makul bir kâr (%XX) eklenerek bulunan olması gereken yurt içi birim satış fiyatı soruşturma dönemi için karşılaştırılmıştır.

(4) Bu çerçevede, SD'de ÇHC'den gerçekleşen ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını CIF bedelin %145'i ile %155'i arasında yer alan bir oranda baskıladığı tespit edilmiştir.

4.7 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri, maddi zarar inceleme dönemi olan 2022, 2023, 2024 yılları ve SD için incelenmiştir.

(2) Eğilimin sağlıklı bir şekilde analiz edilebilmesi amacıyla, Türk lirası bazındaki veriler yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılması suretiyle enflasyondan arındırılarak, 2022 yılı 100 birim olacak şekilde endekslenmiştir.

(3) Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesinde, soruşturma konusu ürüne ait miktar incelemesinde adet ölçü birimi kullanılmıştır.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olan üretim miktar endeksi, 2023 yılında 170 birim, 2024 yılında 163 birim, SD'de 175 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının kapasitesi 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 100 birim, 2024 yılında 200 birim, SD'de 200 birim olarak gerçekleşmiştir. KKO endeksi ise aynı dönemde 100, 170, 81 ve 88 olarak gerçekleşmiştir.

b) Yurt içi ve yurt dışı satışlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2023 yılında 170 birim, 2024 yılında 154 birim, SD'de ise 174 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yurt içi satış değeri endeksi ise 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 137 birim, 2024 yılında 123 birim ve SD'de 108 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yerli üretim dalının yurt dışı satış miktar endeksi 2022 yılında 100 birim, 2023 yılında 149 birim, 2024 yılında 137 birim ve SD'de 162 birim olarak gerçekleşmiştir.

(4) Yurt dışı satış değeri endeksi ise incelenen dönemde sırasıyla 100 birim, 128 birim, 154 birim ve 126 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

c) Yurt içi fiyatlar

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için yurt içi birim satış fiyatı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 81 birime, 2024 yılında 80 birime, SD'de ise 62 birime gerilemiştir.

ç) Pazar payı

(1) Yerli üretim dalının pazar payı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 128 birim, 2024 yılında 114 birim, SD'de ise 119 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) Maliyetler ve kârlılık

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için 2022 yılında 100 birim olan birim sınav maliyet endeksi, 2023 yılında 83 birim, 2024 yılında 77 birim, SD'de ise 46 birim olarak gerçekleşmiştir. Faaliyet ve finansman giderleri eklenerek hesaplanan birim ticari maliyet endeksi ise 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 82 birim, 2024 yılında 88 birim, SD'de 57 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün için gerçekleşen ticari maliyetleri ve yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satışlardan birim kârlılık endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 69 birim, 2024 yılında 14 birim, SD'de ise 97 birim olarak gerçekleşmiştir.

(3) Yurt dışı satışlardan birim kârlılık endeksi incelenen yıllarda sırasıyla -100 birim, -18 birim, 320 birim ve 296 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(4) Yerli üretim dalının toplam satışlarından birim kârlılığı ise 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 90 birim, 2024 yılında 116 birim, SD'de ise 224 birim olarak gerçekleşmiştir.

e) Stoklar

(1) 2022 yılında bulunmayan yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretimindeki dönem sonu stoklarının miktarı 2023 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2024 yılında 450 birim, SD'de 375 birim seviyesine yükselmiştir.

f) İstihdam

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi sayısı endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 114 birim, 2024 yılında 114 birim ve SD'de 86 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

g) Ücretler

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan bir işçinin aylık brüt ücretinin endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 172 birim, 2024 yılında 302 birim, SD'de 174 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

ğ) Verimlilik

(1) Soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına düşen üretim miktarını gösteren verimlilik endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 150 birim, 2024 yılında 143 birim ve SD'de 202 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

h) Nakit akışı

(1) Soruşturma konusu üründe sağlanan nakit akış endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 132 birim, 2024 yılında 231 birim, SD'de 265 birim olarak gerçekleşmiştir.

ı) Büyüme

(1) Yerli üretim dalının bütün faaliyetlerini kapsayan aktif büyüklüğü incelenen yıllarda sırasıyla 100 birim, 119 birim, 143 birim ve 140 birim seviyelerinde gerçekleşmiştir.

i) Sermayeyi artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının öz sermaye endeksi 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 139 birim, 2024 yılında 234 birim ve SD'de 182 birim seviyesinde gerçekleşmiştir.

j) Yatırımları artırma yeteneği

(1) Yerli üretim dalının incelenen dönemde tevsî yatırımları 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 109 birim, 2024 yılında 183 birim ve SD'de 143 birim olarak gerçekleşmiştir.

(2) Yerli üretim dalının ilgili dönemde yenileme yatırımları bulunmamaktadır.

(3) Yerli üretim dalının yatırımlarının geri dönüş oranı (dönem karı/öz sermaye) 2022 yılında 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2023 yılında 47 birime, 2024 yılında -15 birime, SD'de ise -4 birime gerilemiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünlerdeki yurt içi satış miktarının 2024 yılında 2023 yılına göre %10 oranında azaldığı görülmektedir.

(2) Yerli üretim dalının yurt içi satışlarından birim kârlılığı incelendiğinde, 2024 yılında 2023 yılına göre ciddi bir düşüşün gerçekleştiği görülmektedir. Mutlak olarak %70 civarında bir düşüş gözlemlenmiştir.

(3) Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünlerdeki stok miktarı 2024 yılı ve soruşturma döneminde ciddi artış göstermiştir. Yerli üretim dalının soruşturma konusu ürünlerdeki stok miktarı 2024 yılında 2023 yılına göre 3,5 kat, soruşturma döneminde 2023 yılına göre 2,5 kattan fazla artış göstermiştir.

(4) Yerli üretim dalının istihdamında soruşturma döneminde 2023 ve 2024 yıllarına göre %24 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir.

(5) Yerli üretim dalının pazar payının 2024 yılı ile soruşturma döneminde 2023 yılına göre sırasıyla %10 ile %8 oranlarında azaldığı tespit edilmiştir.

(6) Yerli üretim dalının soruşturma konusu üründe KKO endeksi 2024 yılında ve SD'de 2023 yılına göre önemli oranda düşmüştür.

(7) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde; incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün yurt içi satışlardan birim kârlılığı, KKO, stok miktarı, stok çevrim hızı, ürün istihdamı ve pazar payı gibi temel ekonomik göstergelerinde özellikle soruşturma döneminde bozulma olduğu gözlemlenmektedir.

(8) Öte yandan, yerli üretim dalının zarar inceleme dönemi boyunca üretim, yurt içi satışlar, verimlilik ve nakit akışı gibi göstergeleri olumlu seyretmiştir. Ancak, Yönetmeliğin 17 nci maddesine göre bu etkenlerin biri veya birkaçı mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.

4.9 Zarara ilişkin değerlendirme

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, maddi zararın belirlenmesine temel teşkil eden etkenler incelenmiştir.

(2) Soruşturma konusu ürünün ÇHC'den menşeli ithalatının 2022 yılından SD'ye mutlak olarak %240 civarında önemli bir artış gösterdiği görülmektedir.

(3) ÇHC menşeli ithalatın soruşturma konusu ürünün genel ithalatı içerisindeki payının ise %25 seviyesinden %48 seviyesine çıkarak ciddi bir artış gösterdiği gözlemlenmektedir.

(4) ÇHC menşeli ithalatın Türkiye tüketiminden aldığı pazar payının 2022 yılında 100 olan endeks değerinin SD'de 234 seviyesine çıktığı görülmüştür.

(5) SD'de ÇHC menşeli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatlarını önemli seviyelerde kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.

(6) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde; incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün yurt içi satış miktarı, yurt içi satışlardan birim kârlılığı, KKO, stok miktarı, stok çevrim hızı, ürün istihdamı ve pazar payı gibi temel ekonomik göstergelerinde özellikle soruşturma döneminde bozulma olduğu gözlemlenmektedir.

(7) Öte yandan, yerli üretim dalının zarar inceleme dönemi boyunca üretim, yurt içi satışlar, verimlilik ve nakit akışı gibi göstergeleri olumlu seyretmiştir. Ancak, Yönetmeliğin 17 nci maddesine göre bu etkenlerin biri veya birkaçı mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.

5. DAMPİNGLİ İTHALAT İLE ZARAR ARASINDAKİ NEDENSELLİK BAĞI

5.1. Dampingli ithalatın zarar üzerindeki etkisi

(1) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalatın dampingli olduğu işbu raporun 3 üncü bölümünde tespit edilmiştir.

(2) Soruşturma konusu ülkeden gerçekleşen ithalat zarar inceleme döneminde mutlak ve nispi olarak önemli düzeyde artış göstermiştir.

(3) Soruşturma konusu ülkenin 2022-SD döneminde Türkiye tüketiminden aldığı pazar payında önemli düzeyde artış gözlemlenmiştir.

(4) Yerli üretim dalının pazar payının 2024 yılı ile soruşturma döneminde 2023 yılına göre azaldığı tespit edilmiştir.

(5) Dampingli olduğu tespit edilen soruşturma konusu ülke menşeli ithalatın yerli üretim dalının iç piyasa fiyatlarını önemli seviyelerde kırdığı ve baskıladığı tespit edilmiştir.

(6) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin bütüncül olarak değerlendirilmesi neticesinde; incelenen dönemde soruşturma konusu ürünün yurt içi satış miktarı, yurt içi satışlardan birim kârlılığı, KKO, stok miktarı, stok çevrim hızı, ürün istihdamı ve pazar payı gibi temel ekonomik göstergelerinde özellikle soruşturma döneminde bozulma olduğu gözlemlenmektedir.

(7) Dampingli olduğu tespit edilen ÇHC menşeli ithalatın oluşturduğu fiyat kırılması ve fiyat baskısı nedeniyle yerli üretim dalının karlılık oranları özellikle SD'de düşük seyretmiştir. Büyüyen bir pazarda yeni üretime geçerek üretim ve satışlarını artırabilmiş olan yerli üretim dalının özellikle soruşturma döneminde pazar payının düştüğü, stok miktarının artarak kapasite kullanım oranlarının son derece düşük kaldığı tespit edilmiştir. Yerli üretim dalında bu nedenle atıl kapasite sorunu ortaya çıkmış ve yatırımların geri dönüşü pozitif olarak sağlanamamıştır.

(8) Bunların yanı sıra, dampingli olduğu tespit edilen ithalat ile yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde meydana gelen zararın, ikisi arasındaki illiyet bağının mevcudiyetini gösterir nitelikte eşzamanlı olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda, yerli üretim dalında görülen maddi zarar ile soruşturma konusu ülkeden gerçekleştirilen ithalatın ve bu ithalatın pazar payındaki artışın eş zamanlı olduğu, ayrıca aynı dönemde söz konusu ithalatın yerli üretim dalının fiyatlarını kırdığı ve baskıladığı dikkate alındığında, yerli üretim dalındaki maddi zararın ana kaynağının soruşturma konusu ülke menşeli dampingli ithalat olduğu değerlendirilmektedir.

5.2. Zarara neden olabilecek diğer unsurlar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, yerli üretim dalı üzerinde meydana gelen maddi zarar ile dampedinge konu ithalat arasındaki nedensellik bağının incelenmesi esnasında zarara etki edebilecek bilinen diğer unsurlar incelenmiştir.

5.2.1 Tüketimdeki değişiklikler

(1) Soruşturma konusu ürünün Türkiye pazarının 2022, 2023 ve 2024 yılları ile SD’de genişlediği ve zarar inceleme döneminde talepte daralma yaşanmadığı görülmektedir.

5.2.2 Diğer ülkeler menşeli ithalat

(1) Soruşturma konusu ülke haricindeki diğer ülkeler menşeli ithalatın zarar inceleme dönemindeki gelişimi incelendiğinde, söz konusu ithalatın payının sürekli bir düşüş eğilimi içinde olduğu tespit edilmiştir. Aynı zamanda diğer ülke menşeli ithalatın birim fiyatı, ÇHC menşeli ithalat fiyatının oldukça üzerinde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, zararın kaynağının diğer ülke menşeli ithalat olmadığı değerlendirilmektedir.

5.2.3 Yerli üretim dalının yurt dışı satışları

(1) Yerli üretim dalındaki zararın yurt içi satışlardan mı yoksa yurt dışı satışlardan mı kaynaklandığı incelendiğinde, incelenen dönemde yerli üretim dalının yurt dışı satış miktarının firmanın toplam satış miktarının düşük bir kısmını oluşturduğu görülmüştür. Yurt dışı satışlarının miktar bazında 2022 yılına kıyasla SD’de önemli düzeyde artmış olduğu görülmektedir. Bununla birlikte, ithalat artışının gerçekleştiği 2023 yılından 2024 yılına ve SD’ye gelindiğinde firmanın yurt dışı satışlardan birim karlılığında önemli düzeyde düzelme olduğu görülmektedir.

(2) Yukarıda ifade edilen hususlar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, yerli üretim dalındaki zararın esas olarak yurt içi satışlardan kaynaklandığının muhtemel olduğu tespit edilmiştir.

5.2.4 Diğer unsurlar

(1) Anılan dönemde, teknolojik değişimler, tüketim alışkanlıkları, yerli üreticilerin kendi aralarındaki rekabet gibi diğer unsurlarda önceki yıllara göre olumsuz bir değişiklik olmadığı tespit edilmiştir.

(2) Sonuç olarak, illiyet bağı değerlendirmesi kapsamında incelenen söz konusu hususların, dampedinge konu ithalat ile yerli üretim dalı üzerinde oluşan maddi zarar arasındaki illiyet bağını zayıflatacak veya tümüyle ortadan kaldıracak nitelik ve güçte olmadığı değerlendirilmiştir.

6. SONUÇ

(1) Yürütülen soruşturma sonucunda, ÇHC menşeli “dişçilikte kullanılan diş freze/kazıyıcı makineleri” ithalatının dampedingli olduğu ve yerli üretim dalında maddi zarara neden olduğu tespit edilmiştir.

(2) Bu çerçevede, soruşturma neticesinde ulaşılan tespitleri değerlendiren Kurulun kararı ve Ticaret Bakanının onayı ile kamu yararı ilkesi çerçevesinde Kanunun 7 nci ve 13 üncü maddeleri uyarınca daha az oranlı önlem uygulanması temelinde, aşağıdaki tabloda GTİP'i, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın Türkiye'ye ithalatında aşağıdaki tabloda gösterilen tutarda dampinge karşı kesin önlem uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşya Tanımı	Menşe Ülke	Damping Karşı Önlem (ABD doları/adet)
9018.49.90.00.22	CNC Frezeler	Çin Halk Cumhuriyeti	8.555